

СВЕТИЕВА / SVETIEVA

АНЕТА СВЕТИЕВА

ANETA SVETIEVA

скулптури / sculptures

Музеј на современата уметност, Скопје
Museum of Contemporary Art, Skopje

19. 1 — 19. 2 1989

Galerija Roman Petrović-Sarajevo
mart-april 1989

Анета Светиева е еден од ретките скулптори што го почувствува мирисот на земјата „кој ги разбуди одамна заспаните чувства и стана мој патоказ“ (А. Светиева, предговор, каталог, Белград, Галерија Дома омладине, 1984) Нејзиниот творечки израз не можеме едноставно да го разбереме како антиципирање на духот на осумдесеттите во југословенските ликовни простори. По својот јазик (кој од самиот почеток е насочен кон оние духовни и формални карактеристики кои што и денес се присутни во скулптурите на Светиева), нејзиното творештво му припаѓа на универзалните простори и времиња. Својот скулпторски израз и својот индивидуален ликовен ракопис, Светиева го формира во Белград во периодот кога скулптурата во оваа средина доживува динамичен и разновиден развиток, ослободувајќи се од поранешните академски канони. Всушност, основната определеност на скулпторската мисла кон крајот на шеесеттите (Светиева дипломира 1968), се јавува како презаситеност од „простирањето“ и движењето на слободната форма во простор, што е основна ориентација во периодот 1955—1965. Во овој период (крај на седмата деценија), скулптурата повторно се враќа кон предметот. Во таа смисла, силно се развива чувството за маса, простор и материјал и во тој контекст превладува интересот за масата, насочен во две насоки (макар што кај Светиева е еднаковреден и интересот за материјалот): затворен и отворен волумен. Употребата на бели инкарнати (во подоцнежните дела и на колористички созвучија), зборува за еден комплексен однос кон ликовното проседе, каде што, покрај формите, се битни и чисто сликарски вредности. Белите акценти, предадени со ист симболичен кодекс релвантен и на врежаните линии-арабески и на тактилните траги од меко моделирање со прст, се јавуваат и на делата од академските денови, со што, покрај останатите елементи, ликовниот ракопис на Светиева, во голема мерка го одвојува од сензибилитетот на нејзината генерација и тогашната насоченост во овој медиум, без можни стилски определувања во конкретни насоки. Творечкиот сензибилитет на Анета Светиева, веќе во нејзините први авторски чекори, е насочен кон создавање на компактни, затворени целини, полни маси и кон нивните интимни дијалози што го дефинираат

просторот меѓу нив, а не реалниот простор. Светиева прави еден извонреден спој меѓу двете спомнати насоки (за средината во која што работела), т.е. од (а) слободната форма, ги зема карактеристиките на симболично обележје што произлегува од внатрешната содржина, од нужноста што ја создава обликот, и во него пренесува некои неопипливи вредности што произлегуваат од комплицираните слоеви на психичкиот живот, и (б) скулптура на предмет, каде што симболичното значење е пренесено од поединечно на колективно. Скулптурата-предмет станува аперсонална, покренувајќи ја колективната енергија, станува со тоа блиска до поголем број луѓе како магиски објект во интуитивното откривање на вистината на животот. Тоа значи дека предметот е создаден како симбол на колективната свест, како духовен медиум, со што е одредено и неговото асоцијативно значење. Гледано од овој аспект, делото на Светиева може да се толкува и како неохуманизам. Во нејзините дела од академските денови, е присутна внатрешна духовна енергија и сугестија на предмет (што го одреди карактерот на нејзината скулптура до денес), што иницира еден изграден однос кон вечноста. Тие „мистични реликви“ во вид на анонимни, аперсонални, антропоморфни архетипови, предизвикуваат во нашата свест некои недефинирани таинствени чувства, ја покренуваат драматичната човечка содржина. Ова специфично сознание на авторот е оддалечено од каква и да е рационално-конвенционална структура, а произлезено е од внатрешната определеност на авторот кон некои универзални значења на одредени облици, како и од кондензираното знаење насочено кон истражување и проучување на етнолошката ризница воглавно на Балканот, со што го пречисти изразот и го ослободи од било какви шаблони и конвенционални канони. Веќе на самиот почеток, Светиева го има почувствувано материјалот и неговата вредност (глината ја одбира како најадекватен, непосреден, „искрен“, изворен и тактилен израз на своите чувства што останаа длабоко врежани врз епидермот на скулптурата), како и неговата активна улога во формирањето на пластичната визија како нов предлог за транспозицијата на масата. Овој момент ѝ овозможи истражувања во вистински материјал, со што го олесни сопствениот прогрес

сивен развиток и поставување на некои нови и актуелни проблеми. Бидејќи крајната цел на Светиева не е создавање на дефинитивен совршен облик, таа своите пластични, рустични и хермафродитски облици, ги остава да егзистираат и да пулсираат во болката на убавината на нивната недовршеност и грдот (како естетска категорија што се пренесува на општа духовна состојба). Ерозијата на минатите времиња и свеста за општата менливост, минливост, непостојаност и преобразба не само на материјата, туку и на некои естетски категории, создаде облик што пулсира во „археолошките идоли“, што гледано од денешна перспектива на егзистенцијални и идеолошки преиспитувања, се јавуваат како опомена и спомен на болка, како трагичен знак на чемер... Ако пред петнаесеттина години Анета Светиева е „...на праг да одгатне некои од причините на нејзината тајна и темна поврзаност со судбината на сето она што лази низ стрмените на овој свет“. (Ж. Турински, Анета Светиева (каталог), Белград, Коларчев народни универзитет, 1970), денес, благодареејќи не на изменети, туку надополнети и надградени значења на она злокобно „сè тече, сè се менува“, Светиева успеа да создаде дела како утеха и воедно поттик на човекот кој што ја загубил вербата во моќта на религијата и во снагата на науката, верувајќи единствено во чистотата на внатрешната возбудлива и драматична духовна човечка содржина.

Викторија Васев Димеска

Aneta Svetieva je jedan od retkih skulptora koji je osetio miris zemlje „koji je probudio moja odavno usnula osećanja i postala moj putokaz“. (A. Svetieva, predgovor (katalog), Beograd, Galerija Doma omladine, 1984). Njen stvaralački izraz ne možemo jednostavno da odredimo kao anticipiranje duha osamdesetih u jugoslovenskim likovnim prostorima. Po svom likovnom kazivanju i rukopisu (koji je od samog početka usmeren ka onim duhovnim i formalnim karakteristikama koje su i danas prisutne u skulpturi Svetieve), njeno stvaralaštvo pripada univerzalnim prostorima i vremenima. Svoj skulptorski izraz i svoj individualni likovni govor, Svetieva formira u Beogradu u periodu kada skulptura u ovoj sredini doživljava dinamičan i raznovidan razvoj, osolobadjajući se ranijih akademskih i drugih stega i kanona. U suštini, reč je o osnovnoj opredeljenosti skulptorske misli krajem šezdesetih (Svetieva diplomira 1968), koja se javlja kao reakcija na prezasićenost od „prostiranja“ i kretanja slobodne forme u prostoru, što je i osnovna orijentacija u periodu 1955—1965. U ovom intervalu (kraj sedme decenije), skulptura se nanovo vraća predmetu. U tom smislu, snažno se razvija osećanje za masu, prostor i materijal, u kom kontekstu prevladjuje interes za masu, usmeren u dva pravca: zatvoren i otvoren volumen, (mada je kod Svetieve jednakovredan i interes za materijal). U ovom kontekstu, nebi se moglo govoriti o uzajamnoj uslovljenosti materijala i oblika-forme, budući da se radi o svesnom i osmišljenom prethodnom odabiranju materijala i oblika koji se u daljem procesu „radjanja“ skulpture samo uzajamno dopunjuju i nadgrađuju. Jedan od karakterističnih i specifičnih elemenata njene skulpture je i upotreba belih inkarnata (u kasnijim delima i kolorističkih zavučja), što inicira jedan kompleksan odnos prema likovnom proseyu, gde su pored oblika, bitne i čisto slikarske vrednosti. Beli akcenti, predati sa istim simboličnim kodeksom relevantim i urezanim linijama-arabeskanima i taktilnim tragovima mekog modelovanja prstima, javljaju se i na delima iz akademskih dana, čime se, pored ostalih elemenata, likovni rukopis Svetieve umnogome odvađa od senzibiliteta njene generacije i tadašnjih stilskih usmerenosti u okvirima ovog

medijumu, što isključuje bilo kakvo „etiketiranje“ i svrstavanje njene skulpture u određeni pravac. Stvaralački senzibilitet Anete Svetieve je, već u njenim prvim autorskim koracima, usmeren ka stvaranju kompaktnih, zatvorenih celina, punih masa i volumena i ka njihovim intimnim dijalozima koji definišu njihov sopstveni međuprostor, no ne i realni ambijent. U okvirima likovnih događanja sredine u kojoj se formira, Svetieva čini jedan izvanredan spoj između dva spomenuta usmerenja, odnosno: (a) iz slobodne forme „izvlači“ karakteristike simboličnog obeležja koje proizilaze iz unutarnjeg sadržaja, iz nužnosti koja stvara oblik i u njega prenosi neke neopipljive vrednosti iz komplikovanih slojeva psihičkog života, i (b) skulpture predmeta, gde je simbolično značenje preneseno sa pojedinačnog na kolektivno. Skulptura-predmet postaje apersonalna „a pokrećući kolektivnu energiju postaje bliža većem broju ljudi kao „magijski objekat u intuitivnom otkrivanju životne istine“. To bi značilo da je predmet sazdan kao simbol kolektivne svesti, kao duhovni medijum, čime je određeno i njegovo specifično značenje. Gledano iz ovog aspekta, delo Svetieve može da se shvati i razume kao neohumanizam. Već je u njenim ranijim radovima prisutna unutrašnja duhovna energija i sugestija predmeta (što je odredilo karakter njene skulpture od danas), čime se incira čvrsto izgrađen odnos i stav prema večnosti. Te „mistične relikvije“ u vidu anonimnih, apersonalnih i antropomorfnih arhetipova, izazivaju u našoj svesti neka nedefinisana tajanstvena osećanja, pokreću dramatičan ljudski sadržaj... Ovo specifično saznanje autora, udaljeno je od bilo kakve racionalističko-konvencionalne ili formalističke strukture, a proizišlo, uglavnom, iz unutrašnje opredeljenosti autora ka nekim univerzalnim značenjima određenih oblika i simbola, kao i iz kondenzovanog, koncentrisanog znanja usmerenog ka istraživanju i proučavanju etnoloških riznica (pre svega Balkana), čime je oslobodila i prečistila izraz od bilo kakvih primesa šablonskih i konvencionalnih kanona, otvorivši put ka onim i onakvim oblicima koji suptilnim, jednostavnim i ujedno snažnim, sugestivnim unutrašnjim i spoljašnjim sadržajem spajaju i sadrže nit večnosti, komponentu koja podrazumeva univerzum.

Svetieva je veoma rano osetila materijal i njegove vrednosti (glinu odabira kao najadekvatniji, neposredan i iskren, izvoran takilni izraz svojih osećanja koja su ostavila duboko urezane tragove na epidermi skulpture), kao i njegovu aktivnu ulogu u formiranju plastične vizije kao novog predloga za transpoziciju mase. Ovaj momenat joj je omogućio istraživanja i rad u pravom materijalu što je uslovlilo i lakši lični progresivan razvoj i postavljanje nekih novih i aktuelnih plastičnih problema. Budući da krajnji cilj Svetieve nije stvaranje definitivno savršenog oblika, ona svoje plastične, rustične i „hermafroditске“ oblike ostavlja da egzistiraju i pulsiraju u bolu lepote njihove nedovršenosti i ružnoće (kao estetske kategorije koje se prenose na opšte duhovno stanje). Erozijska minulih vremena i svest o opštoj promenljivosti, prolaznosti, nepostojanosti i preobražaju, ne samo materije, već i nekih estetskih kategorija, stvorila je oblik koji pulsira u „arheološkim idolima“, koji se, posmatrano iz današnje perspektive egzistencijalnih i ideoloških preispitivanja, javljaju kao opomena i sećanje na bol, kao tragičan znak gorčine i patnje... Ako je pre petnaesetak godina Aneta Svetieva bila na „... pragu da odgonetne neke od razloga njene tajne i mračne povezanosti sa sudbinom svega onoga što gmiže niz strmen ovoga sveta“. (Z. Turinski, Aneta Svetieva (katalog), Beograd, Kolarčev narodni univerzitet, 1970), danas, zahvaljujući ne izmenjenim, već nadopunjenim i nadgrađenim značenjem onog kobnog „sve teče, sve se menja“, Svetieva je uspela da stvori dela kao utehu i ujedno podsticaj čoveka koji je izgubio veru u moć religije i u snagu nauke, verujući jedino u čistotu unutrašnjeg uzbudljivog i dramatičnog ljudskog sadržaja.

Viktorija Vasev Dimeska

Aneta Svetieva is one of the rare sculptors who have felt the smell of earth "which aroused the long-sleeping feelings and became my road sign" (A. Svetieva, Preface, Catalogue, Belgrade, Gallery of the Club of the Young, 1984). Her creative expression could not simply be understood as anticipation of the spirit of the 80s in Yugoslav artistic circles.

According to its manuscript — which has followed from the very beginning the spiritual and formal characteristics still present in Svetieva's sculptures — her creative work has universal dimensions.

Svetieva formed her sculptural expression and personal visual manuscript in Belgrade at the time when sculpture experienced a fast and comprehensive development in this environment, freeing itself from former academic canons. Her basic determination in sculpture in the late 60s (Svetieva graduated in 1968), appeared as tiredness of "extension" and movement of free form in space, which was the basic trend from 1955 to 1965. At the end of the 7th decade sculpture returned to the object. Hence, there is a strong development of the feeling of mass, space and material. The interest in the mass is prevalent, taking the following two directions — closed and open volume (although Svetieva is equally interested in the material). The use of white incarnadine — and colouristic harmonies in the recent works — reveals a complex attitude to the artistic method, where, apart from form, pure painter's values are also essential. The white accents, rendered with equal symbolic codex relevant to both the engraved arabesque lines and tactile traces from soft finger-moulding, also appear in the works from the academic days; thus, apart from the other elements, Svetieva's artistic manuscript greatly diverges from the sensibility of her generation and contemporary trends in the medium, without stylistic determinations in concrete directions. Even in her first steps as an artist, Svetieva's sensibility is turned towards creating compact and closed wholes — full masses — and towards their intimate dialogues which define the space among them, and not the real space. She creates a unique union between the two aforesaid directions (for the environment in which she works); (a) she takes from the free form the characteristics of the symbol emerging as a result of internal

content — from the necessity created by form — and transfers certain intangible values into the form coming from the complicated layers of psychological life, and (b) sculpture of object, where the symbolic significance is transferred from the individual to the collective plane. The sculpture-object becomes nonpersonal, inspiring collective energy, becomes close to a larger number of people as a magical object in the intuitive revelation of the truth of life. This means that the object is created as a symbol of collective consciousness, as a spiritual medium, which also determines its associative significance. Taken from this aspect, the work of Svetieva could also be interpreted as neohumanism. In her works from the academic years there is internal spiritual energy and a suggestion of an object (which has determined the character of her sculptures up to the present day), initiating a built relationship to eternity. These "mystical relics" in the form of anonymous, nonpersonal and anthropomorphic archetypes create in our consciousness certain undefined mystical feelings and move the dramatic human content. This personal view of the artist is far from having any rational or conventional structures and comes from her internal insights of some universal meanings of certain forms, as well as from condensed knowledge directed towards research and study of the ethnological treasury of the Balkans, thus purifying her expression and liberating it from any clichés and conventional standards. From the very beginning, Svetieva felt the material and its value — she chose clay as the most adequate, immediate, "honest", original and tangible expression of her feelings which remained deeply impressed on the sculpture's surface. She also felt its active role in the formation of the plastic vision as a new proposal for transposition of the mass. This moment enabled her to study true materials, making it easier for her to develop and set certain new and up-to-date problems. Since Svetieva's main purpose is not to create a definite, perfect form, she leaves her plastic, rustic and "hermaphroditic" forms to exist and pulsate in the pain of beauty and in their incompleteness and ugliness (as an aesthetic category which is transferred to a general spiritual state). The erosion of the past times

and the awareness of the transience, change, instability and transformation not only of matter, but also of some aesthetic categories, created forms pulsating in "archaeological idols", which seen from the present-day perspective of existential and ideological reassessment, appear as a memento and memory of pain, as a tragical sign of grief...

If some fifteen years ago Aneta Svetieva was "... on the verge of revealing some of the reasons for her secret and obscure link with the fate of all that creeps down the steeps of this world" (Ž. Turinski, Aneta Svetieva (catalogue), Belgrade, Kolarčev People's University, 1970), today, thanks not to changed but to more profound meanings in the ominous adage "all things are flowing", Svetieva manages to create works as a consolation and instigation of the human being who has lost faith in the power of religion and authority of science, believing only in the purity of internal exciting and dramatic spiritual human content.

Viktorija Vasev Dimeska

18. Капачка со нацртана рака, 1987
Kupačica sa nacrtanom rukom

7. Прва наречница со змија, 1983
Prva sudjaja sa zmijom

3. Глава, 1983
Glava

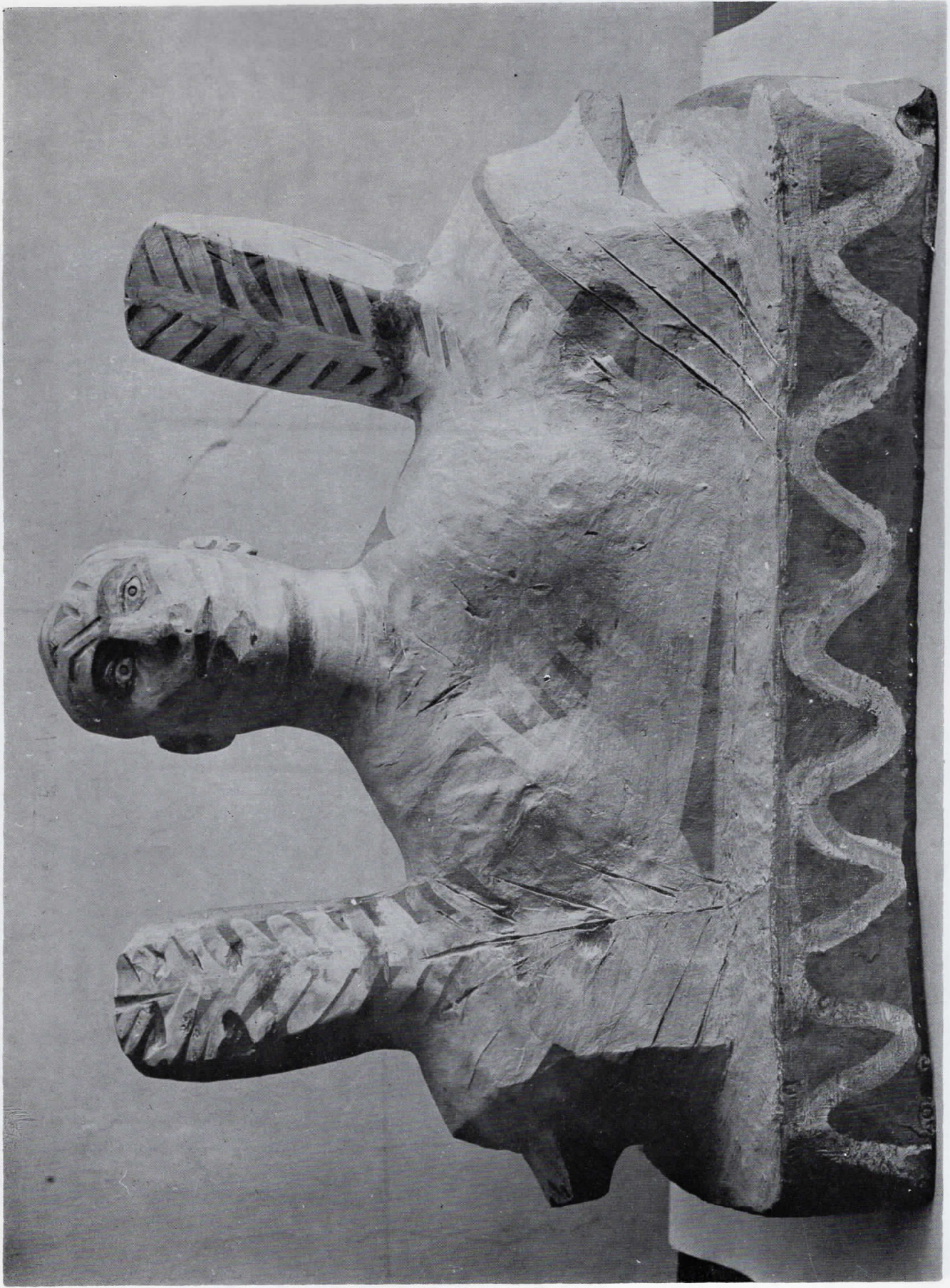
19. Голема исправена капачка, 1987
Velika ispravljena kupačica

20. Голема Гулабица, 1987
Velika Goyubisa

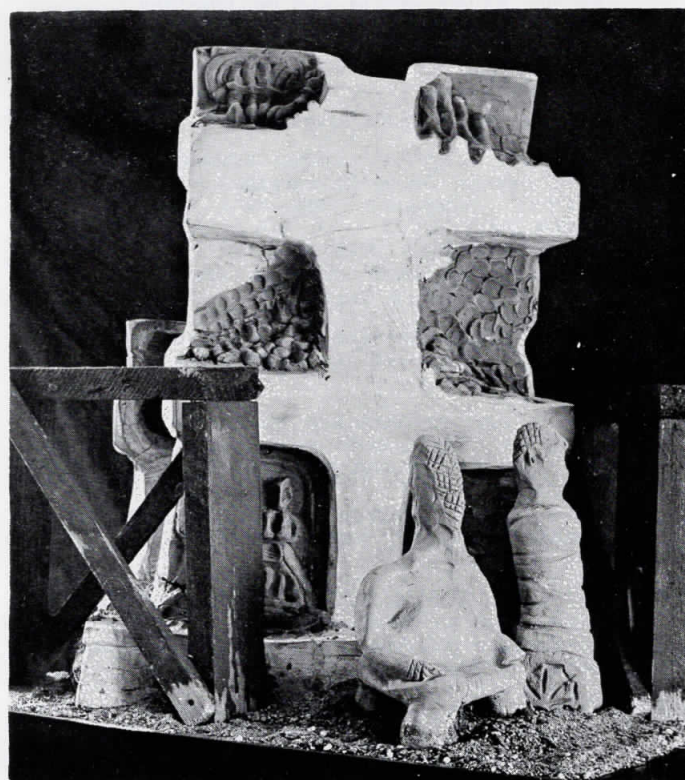
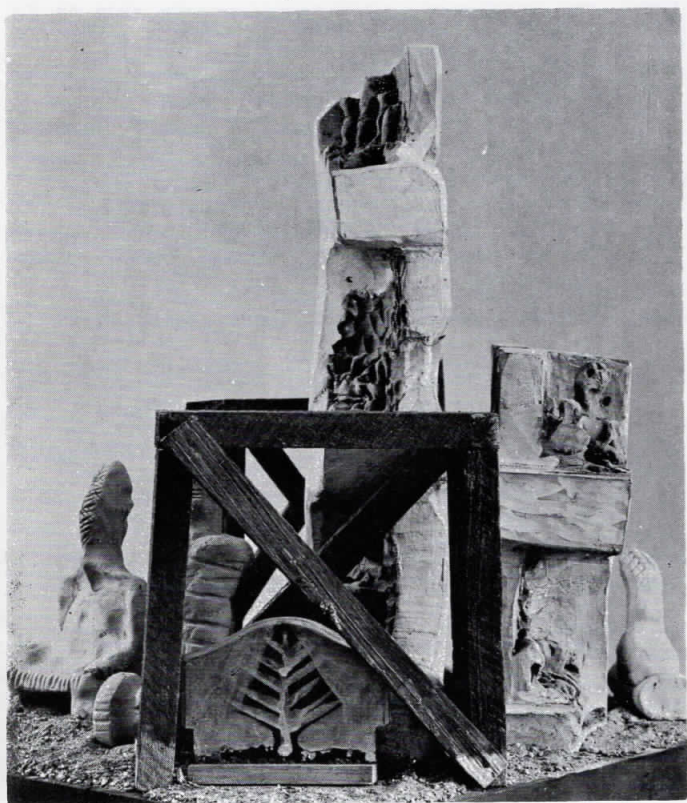
5. Карачка — Турабига II, 1983
Karapčica — Golubica II

13. Občelaj Občežje III, 1986

4. Капачка I, 1983
Кираџица I

14. „Високиот град“ (детал), 1986
„Visoki grad“ (detalj)

АНЕТА СВЕТИЕВА

Родена во Битола 1944 година. Дипломирала на Академијата за ликовни уметности во Белград (1968). Постдипломски студии завршила на истата академија во класата на професорот Јован Крадохвил (1970). Од 1970 до 1974 член е на УЛУС (Удружење ликовних уметника Србије), а од 1975 член е на ДЛУМ (Друштво на ликовните уметници на Македонија). Докторирала на Филозофскиот факултет во Белград на катедрата за етнологија 1988. Работи како научен соработник во Институт за фолклор во Скопје. Адреса: Бул. Јане Сандански бр. 5/1-15, 91000 Скопје, тел. 426-508/091

Самостојни изложби:

- 1970 — Белград, Галерија КНУ, 2-15. VI
- 1973 — Скопје, Галерија на Домот на младите „25 Мај“, 16. IX
- 1984 — Белград, Галерија Дома омладине, 23. X — 10. XI
- 1986 — Љубљана, *Vežigrajska galerija*, 10. IX — 3. X
- 1987 — Охрид, Охридско културно место, Дом на културата „Тригор Прличев“ 12-26. VII
- 1988 — Вараждин, Галерија Себастијан, 15. VI — 18. VII — Белград, Галерија Себастијан, 8. IX — 3. X

Награди:

- 1966 — Белград, Априлска награда за скулптура на АЛУ, Белград
- 1968 — Белград, Награда од фондот „Илија Коларевиќ“ (АЛУ)
- 1969 — Белград, Наградата од фондот „Сретел Стојановиќ“ (АЛУ)
- 1970 — Белград, Награда за скулптура на пролетната изложба на УЛУС
- 1984 — Скопје, Откупна награда на Уметничката галерија, Скопје, на изложбата „Ситна пластика“.
- Скопје, Награда „Нерешки Мајстори“ за скулптура на XXXIX изложба на ДЛУМ.

Групни изложби:

- 1969 — Белград, Октобарски салон
- 1970 — Белград, УЛУС — членови примени 1970, Уметнички павилон Мали Калемегдан.
- Белград, Генерација 1969—1970, Галерија УЛУС, 27. X — 7. XII
- Нови Сад, Група „JUNIJ“
- Белград, Уметнички павилон Мали Калемегдан, УЛУС — Човек и машта.
- 1972 — Скопје, Современи македонски уметници — млада генерација II, Музеј на современата уметност, 27. IV — 29. V
- 1973 — 1974 — Белград, Изложба на дела од постојаниот фонд за унапредување на творештвото на млади уметници на ликовни и применети уметности, Галерија Дома ЈНА
- Нови Сад, 12 современи македонски уметници, Галерија Ратничког универзитета „Р. Ђирпанов“, 7 — 27. VI
- 1975 — Љубљана, Денови на културата на младите од Македонија во СР Словенија
- Костањевца на Крка, Македонски уметници, *Latomov likovni salon*
- 1977 — Скопје, Дела од конкурсот на тема „Македонско поднебје“, Музеј на современата уметност, 2—9. VI
- 1978 — Скопје, „ДЛУМ '78“, Музеј на современата уметност, 1—25. X.
- Словен Градец, Изложба на жени сликари, 8. III

- 1980 — Скопје, Аквациии (сткупени ликовни дела од Комисијата за откуп при РЗК за култура 1977—1979) Музеј на современата уметност, 7. III — 10. IV
- Аранѓеловац, Рецентни остварувања на учесниците на Симпозиумот за скулптура „Бели Венчац“ во Аранѓеловац (1966 — 1980) Изложбени павилон „Књаз Милош“.
- Скопје, Ситна пластика, Салон на ДЛУМ, 13. X — 3. XI.
- 1981 — Белград, Мермер и звуци (изложбата е пренесена од Аранѓеловац), Уметнички павилон „Мали Калемегдан“.
- 1982 — Скопје, „ДЛУМ '82“, Уметничка галерија, 25. XI — 25. XII.
- Цетиње, Ликовни салон „13 новембар“, Плави дворац, XI
- Скопје, Ситна пластика, Уметничка галерија, 24. XII
- 1983 — Скопје, Ситна пластика, Уметничка галерија, 13 — 24. X.
- Скопје, „ДЛУМ '83“, Уметничка галерија, 25. XI — 25. XII.
- 1984 — Скопје, 40 години македонско ликовно творештво 1944 — 1984, Музеј на современата уметност, 31. VII — 15. X.
- Скопје, Ситна пластика, Уметничка галерија, 7 — 21. XI.
- 1985 — Скопје, Современа македонска ликовна уметност од колекцијата на МСУ, Скопје, Музеј на современата уметност, IV — XII
- Скопје, Ситна пластика, Уметничка галерија, 7 — 21. XI
- Скопје, 40 години ДЛУМ, Уметничка галерија, 27 — XI — 21. XII.
- Згреб, Шест македонски ликовни уметници (Од чудотворноста на ливадата до радоста на живењето), *Galerija suvremene umjetnosti*, 27. XI — 15. XII
- 1985 — Скопје, Шест македонски ликовни уметници (Од чудотворноста на ливадата до радоста на живењето), Музеј на современата уметност, 22. I—4. II
- Сарајево, Уметност-критика во средината на осумдесетите, *Collegium Artisticum*, 7. II.
- Скопје, 80-тите години во македонската ликовна уметност, Музеј на Македонија, 18. IV.
- Скопје, Интернационална струмичка ликовна колонија (Изложбата е пренесена од Струмица), Уметничка галерија, VI — VII
- Скопје, Еротизмот во современата македонска ликовна уметност, Центар за култура и информации, 24. IX
- Белград, Шест македонски ликовни уметници (Од чудотворноста на ливадата до радоста на живењето), Салон Музеја савремене уметности, 30. X — 24. XI
- Скопје, „ДЛУМ '86“, Уметничка галерија, 27. XI — XII
- 1986 — 1987 — Грац, Виена, Клагенфурт, Салзбург, Прага Дубровник, Млала југословенска уметност (*Jugoslavien — Kunst aus Jugoslawien — „Steirischer herbst '86“ Künstlerhaus und Neue Galerie am Landesmuseum Joanneum, Грац, 20. IX — 12. X 1986; Hochschule*

für *Angewandte Kunst*, Виена, 20. X — 20. XI 1986, *Künstlerhaus Klagenfurt*, Клагенфурт, 5. — 23 XII 1986; *Kunstverein*, Салзбург, I 1987; *Národní galerie v Praze*, Прага, 1987; *Umjetnička galerija*, Дубровник, 7. V 1987

- 1987 — Скопје, Аквизиции VI, 1986, 6—23. III
— Кавадарци, Шест македонски ликовни уметници (Од Чудотворноста на ливадата до радоста на живеењето) Музеј-Галерија, 30. IV — 15. V.
— Мурска Собота, Биенале на мала пластика, Мурска Собота, 17. VI
— Панчево, PIJS (Панчевска изложба на југословенската скулптура), *Galerija centra za kulturu „Olga Petrov“*,
- 1987 — Скопје, Ситна пластика, Салон на ДЛУМ, 10 — 24. XI
— Скопје, ДЛУМ XLII, Уметничка галерија, 26. XI — XII.
— Пожаревац, 3. биенале во светлоста на Милена, „Енигма портрета“, Галерија Милена Павловиќ Барили
— Истамбул, I меѓународна изложба на модерна уметност во Истамбул, (I *Uluslararası Istanbul Çağdas Sanat Sergileri*), *Askeri Müze 'de Düzenlenen*, 25. IX — 15.
— Будимпешта, VIII интернационална изложба на ситна пластика, *Mücsarnok / Palace of Exhibition*, 3. IX — 18. X
- 1987 — 88 — Бања Лука, XIII есенски салон, „*Samotnjaci*“, *Umjetnička galerija*
- 1988 — Белград, Шесто белградско триенале на југословенската ликовна уметност, Белградски сајам — хала III, 6. VI — 15. VIII.

ANETA SVETIEVA

Rodjen u Bitolju 1944 godine. Diplomirala na Akademiji za likovne umetnosti u Beogradu (1968). Postdiplomske studije završila na istoj Akademiji u klasi profesora Jovana Kratohvila (1970). Od 1970—1974. član je ULUS-a, a od 1975 član DLUM-a (Društvo likovnih umetnika Makedonije). Doktorirala na Filozofskom fakultetu Beogradu — katedra za etnologiju, 1988.

Radi kao naučni saradnik u Institutu za folklor u Skopju. Adresa: Bulevar Jane Sandanski, Br. 5/I-15, 91 000 Skopje, tel. 426-508/091

Samostalne izložbe

- 1970 — Beograd, Galerija KNU, 2—15. VI
 1973 — Skopje, Galerija Doma mladih „25 maj“, 16. IX
 1974 — Beograd, Galerija Doma ombladine, 23. X — 10 XI
 1986 — Ljubljana, Bežigradska galerija, 10. IX — 3. X
 1987 — Ohrid, Ohridsko kulturno leto, Dom kulture „Gri-gor Prličev“, 12—26. VII
 1988 — Varaždin, Beograd, Galerija „Sebastijan“, 15. VI — 18. VII; 8. IX — 3. X

Nagrade

- 1966 — Beograd, Aprilska nagrada za skulpturu, Fakultet likovnih umetnosti
 1968 — Beograd, Nagrada iz fonda „Ilija Kolarević“, Fakultet likovnih umetnosti
 1969 — Beograd, Nagrada iz fonda „Sreten Stojanović“, Fakultet likovnih umetnosti
 1970 — Beograd, Nagrada za skulpturu na prolećnoj izložbi ULUS-a

Značajnije grupne izložbe

- 1972 — Skopje, Savremeni makedonski umetnici — mlada generacija II, Muzej na sovremenata umetnost
 1973/74 — Novi Sad, 12 savremenih makedonskih likovnih umetnika, Galerija Radničkog univerziteta „R. Čirpanov“

Od 1980 učestvuje na izložbi „Sitna plastika“ koja se tradicionalno održava svake godine u Umetničkoj galeriji u Skopju

- 1984 — Skopje, 40 godina makedonskog likovnog stvaralaštva 1944—1984, Muzej na sovremenata umetnost
 1985 — Zagreb, Šest makedonskih likovnih umjetnika, Galerija suvremene umjetnosti
 1986 — Skopje, Erotika u savremenoj makedonskoj likovnoj umetnosti, Centar za kulturu i informacije
 — Sarajevo, Umetnost-kritika u sred osamdesetih, Collegium Artisticum
 — Skopje, 80-te godine u makedonskoj likovnoj umetnosti, Muzej Makedonije
 1986|87 — Grac, Beč, Klagenfurt, Salzburg, Prag, Dubrovnik, Mlada jugoslovenska umetnost (Junge kunst aus Jugoslawien)
 1987 — Požarevac, 3. bienale u svetlosti Milene, „Enigma portreta“, Galerija Milene Pavlović-Barili
 — Istanbul, I međunarodna izložba moderne umetnosti u Istanbulu, Askeri Müze de Düzenlenen
 — Budimpešta, VII internacionalna izložba sitne plastike, Mücsarnok Palace of Exhibition
 1987/88 — Banja Luka, XIII jesenji salon „Samotnjaci“ Umjetnička galerija
 1988 — Beograd, Šesto beogradsko trijenale jugoslovenske likovne umetnosti, Beogradski sajam, hala III

ANETA SVETIEVA

Born in Bitola 1944. Graduated from the Academy Of Fine Arts in Belgrade in 1968. Finished M.A. degree at the same Academy in 1970 in the class of Prof. Jovan Kratohvil. Member of ULUS (the Society of Serbian Artists) from 1970 till 1974, and member of DLUM (the Society of Macedonian Artists) from 1975. She works as an associate at the Folklor Institute in Skopje.

Address: Jane Sandanski 5-I/15, 91 000 Skopje, tel. 425-508/091

One-man exhibitions

- 1970 — Belgrade; 1973 — Skopje; 1984 — Belgrade; 1986 — Ljubljana; 1987 — Ohrid; 1988 — Varaždin, Belgrade
 Group exhibitions

From 1969 participated in exhibitions of sculpture in the country and abroad, in annually exhibitions of DLUM as well as in the shows of sculpture in Belgrade, Skopje, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Slovenj Gradec, Murska Sobot, Dubrovnik, Graz, Vienna, Salzburg, Klagenfurt, Prague, Budapest, Istanbul.

Prizes

She is the winner of numerous prizes and recognitions, among which: 1966 — Belgrade, April Prize for sculpture; 1970 — Belgrade, Prize for sculpture on the Spring Exhibition of ULUS (the Society of Serbian Artists); 1984 — Skopje, Prize for sculpture on the exhibition „Small Sculpture“; Skopje, Prize „Nereški majstori“ for sculpture.

КАТАЛОГ
CATALOGUE

ОД ЦИКЛУСОТ „РЕКА I“, „РЕКА II“
FROM THE CYCLE „RIVER I“, „RIVER II“

1. МАЛО ОБЕЛЕЖЈЕ I, 1982
MALO OBELEŽJE I / SMALL SYMBOL
теракота, 35 x 25 x 28
2. АНТРОПОМОРФНО ОБЕЛЕЖЈЕ II, 1982
ANTROPOMORFNO OBELEŽJE II / ANTHROPO-
MORPHIC SYMBOL II
теракота, 59 x 40 x 26
3. ГЛАВА, 1983
GLAVA / HEAD
теракота, енгоба, 15 x 15 x 25
4. КАПАЧКА I, 1983
KUPAČICA I / WOMAN BATHER I
теракота, 35 x 47 x 30
5. КАПАЧКА — ГУЛАБИЦА II, 1983
KUPAČICA — GOLUBICA II / WOMAN BATHER —
HEN PIGEON II
теракота, 27 x 63 x 50
6. ГОЛЕМА ЛЕЖАЧКА КАПАЧКА III, 1983
VELIKA LEŽEČA KUPAČICA III / BIG LAYING
WOMAN BATHER III
теракота, 56 x 56 x 140
7. ПРВА НАРЕЧНИЦА СО ЗМИЈА, 1983
PRVA SUĐAJA SA ZMIJOM / FIRST PARCE WITH
SNAKE
теракота, енгоба, 36 x 70 x 36
8. ВТОРА НАРЕЧНИЦА, т.н. „СФИНГА“, 1984
DRUGA SUĐAJA „SFINGA“ / SECOND PARCE
„SPHINX“
теракота, боја, 70 x 35 x 45
9. КАПАЧКА СО ПОДИГНАТИ РАЦЕ, 1984
KUPAČICA SA PODIGNUTIM RUKAMA / WOMAN
BATHER WITH HANDS UP
теракота, енгоба, 64 x 35 x 35
10. ТРЕТА НАРЕЧНИЦА т.н. ГУЛАБИЦА, 1984
TREĆA SUĐAJA — GOLUBICA / THIRD PARCE —
HEN PIGEON
теракота, енгоба, 75 x 35 x 50
11. ОЧЕКУВАЊЕ I, 1985
OŠEKIVANJE I / EXPECTATION I
12. ОЧЕКУВАЊЕ II, 1985
OŠEKIVANJE II / EXPECTATION II
теракота, акрилик, 41 x 50 x 16
13. ОБЕЛЕЖЈЕ III, 1986
OBELEŽJE III / SYMBOL III
теракота, енгоба, 65 x 78 x 42
14. „ВИСОКИОТ ГРАД“ 30 скулптори од ситна пластика,
1986
„VISOKI GRAD / HIGH CITY
теракота, енгоба, дрво, песок, цевки за скела
15. БЕЛА КАПАЧКА, 1987
BELA KUPAČICA / WHITE WOMAN BATHER
теракота, енгоба, 50 x 46 x 30
16. БЕЛА ГУЛАБИЦА, 1987
BELA GOLUBICA / WHITE HEN-PIGEON
теракота, енгоба, 25 x 40 x 45
17. ГОЛЕМО ИСПРАВЕНО ОБЕЛЕЖЈЕ, 1987
VELIKO ISPRAVLJENO OBELEŽJE / BIG STAN-
DING UP SYMBOL
теракота, акрилик, 170 x 45 x 30
18. КАПАЧКА СО НАЦРТАНА РАКА, 1987
KUPAČICA SA NACRTANOM RUKOM / WOMAN
BATHER WITH DROWN HAND
теракота, енгоба, 39 x 50 x 45
19. ГОЛЕМА ИСПРАВЕНА КАПАЧКА, 1978
VELIKA ISPRAVLJENA KUPAČICA / BIG STAN-
DING UP WOMAN BATHER
теракота, енгоба, 88 x 62 x 30
20. ГОЛЕМА ГУЛАБИЦА, 1987
VELIKA GOLUBICA / BIG HEN PIGEON
теракота, енгоба, 36 x 46 x 105
21. СИНА КАПАЧКА, 1987
PLAVA KUPAČICA / BLUE WOMAN BATHER
арматура, картон, 197 x 75 x 43
22. ЦРВЕНА КАПАЧКА, 1987
CRVENA KUPAČICA / RED WOMAN BATHER
арматура, картон, 75 x 70 x 205
23. БЕЛО ОБЕЛЕЖЈЕ, 1987
BELO OBELEŽJE / WHITE SYMBOL
арматура, картон, 85 x 65 x 30
24. БЕЛО ОБЕЛЕЖЈЕ, 1987
BELO OBELEŽJE / WHITE SYMBOL
арматура, картон, 100 x 65 x 30

1970

ТУРИНСКИ, Живојин
(ПРЕДГОВОР. Во) Анета Светиева.
Скулптуре. (Каталог) Београд,
Коларчев народни универзитет, 1970
ЊЕНА ПРВА ИЗЛОЖБА
Политика, Београд, 3. VI 1970
В(АСИЋ), П(авле)
ДВЕ МЛАДЕ ВАЈАРКЕ
Политика, Београд, 13. VI 1970

1973

М(АЗОВА), Л(илјана)
ЧОВЕКОВАТА ФИГУРА ВО ОТКРИ-
ВАЊЕТО НА НОВИТЕ ОБЕЛЕЖЈА.
Разговор на изложба
Нова Македонија, Скопје, 20. IX 1973
ГЕОРГИЕВСКИ, Владимир
ПОДАТОК И ОБЛИК. По повод из-
ложбата на скулптурата на Светиева
Анета во Домот на младите „25 Мај“
Млад Борец, Скопје, 22 IX 1973

1974

К. Ч.
АНЕТА СВЕТИЕВА. Еден творец едно
дело
Нова Македонија, Скопје, 23. II 1974
1982
РАДОВАНОВИЋ, Хрвоје
ВЕЌ СЕ УВЕЛИКО РАДИ. Симпозијум
скулптуре
Комуна, Кикинда, 12. VIII 1982

1983

КЛЕТНИКОВ, Ефтим,
ПРЕД ЗАГАТКАТА И СМИСЛАТА НА
ТВОРЕШТВОТО. Анета Светиева
Просветена жена, Скопје, IX 1983

1984

(SVETIEVA, Aneta)
(ПРЕДГОВОР. Во) Aneta Svetieva.
Skulpture. (Каталог) izd. Beograd,
Galerija Doma omladine, 1984
КУСОВАЦ, Никола
ИЗВОРНА ИСКУСТВА. Поводом из-
ложби Анете Светеве и Албина Бру-
новског
Политика експрес, Београд, 5. XI 1984
ВЕЛИЧКОВСКИ Vladimir
FOLKLORNO ARHAICNE SKULP-
TURE. Izložba Anete Svetieve u Ga-
leriji omladine u Beogradu
Око, Zagreb, 8—22. XI 1984
П(АВКОВИЌ), З(денка)

ЧОВЕКОВОТО УСТРОЈСТВО ИЗРАЗЕ-
НО ПРЕКУ ТЕРАКОТА. На годишната
изложба на ДЛУМ, Отворена во Умет-
ничката галерија во Скопје, наградата
„Нерешки мајстори“ за скулптура, што
ја доделува Друштвото, ја доби Анета
Светиева
Нова Македонија, Скопје, 14. XII 1984

1985

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир
ФOLKLORNO-ARHAICNI SKULPTU-
RI. Кон творештвото на Анета Све-
тиева
Македонија, Скопје, I 1985, бр. 381,
стр. 32
ТОТ-НАУМОВА, Љерка
КОГА ГЛИНАТА ОЖИВУВА...
Просветена жена, Скопје, IV 1985
АВАДЖИЕВА DIMITROVA, Sonja
(ПРЕДГОВОР. Во) Šest makedonskih
umjetnika. Od čudotvornosti livade do
radosti življenja (Каталог) izd. Zagreb,
Galerija grada Zagreba, 1985

1986

АБАЦИЕВА ДИМИТРОВА, Соња
(ПРЕДГОВОР. Во) Шест македонски
ликовни уметници. „Од чудотворнос-
тите на ливадата до радоста на живе-
ењето“ (Каталог) изд. Скопје, Музеј
на современата уметност, 1986
АБАЦИЕВА-ДИМИТРОВА, Соња
НАГЛАСЕНА ТВОРЕЧКА ЉУБОВ
Комунист, Скопје, 28. II 1986
ТЕОДОСИЕВСКИ, Златко
„ОД ЧУДОТВОРНОСТИТЕ НА ЛИ-
ВАДАТА ДО РАДОСТА НА ЖИВЕ-
ЕЊЕТО“
Културен живот, Скопје, 1986, бр. 1—2,
стр. 36, 37
АБАЦИЕВА ДИМИТРОВА, Соња
КОН АФИРМАЦИЈАТА НА ЛИКОВ-
НИОТ ЕНТИТЕТ. За изложбата на
шестмината македонски ликовни умет-
ници во Загреб и Скопје
Разгледни, Скопје, 1986, бр. 3, стр. 215
—218

PETROVSKI, Zoran
(ПРЕДГОВОР. Во) Umjetnost-kritika
usred osamdesetih (каталог) izd. Sa-
rajevo, Umjetnički paviljon-Collegium
artisticum, 1986
DESPOTOVIĆ, Jovan
POLICENTRIČNE MUTACIJE — NO-
VOSTI I PONAVLJANJA. Povodom
izložbe Umetnost / kritika usred osam-
desetih, Collegium artisticum, Sarajevo
Moment, Beograd, 1986, br. 6/7. str
30, 31

VASEV-DIMESKA, Viktorija
(ПРЕДГОВОР. Во) Svetieva. Skulpture
(каталог) izd. Ljubljana. Zveza kul-
turnih organizacij Ljubljana-Bežigrad
/ Bežigradska galerija, 1986

PETROVSKI, Zoran
(ПРЕДГОВОР. Во) Junge Kunst aus
Jugoslawien. Mlada jugoslavenska u-
metnost (Каталог од изложбата во
Graz, Wien, Klagenfurt, Salzburg) izd.
Zagreb, Galerije grada Zagreba, 1986
DESPOTOVIĆ, Jovan
OD ČUDOTVORNOSTI LIVADE DO
RADOSTI ŽIVLJENJA. Šest makedon-
skih umetnika. Salon Muzeja savre-
mene umetnosti, oktobar-novembar
Moment, Beograd, 1987, br. 7, str. 57

1986

VASEV DIMESKA, Viktorija
(ПРЕДГОВОР. Во) Анета Светиева
Скулптури (Каталог од изложбата во
Охрид), изд. Скопје, Музеј на совре-
мената уметност, 1987
VASEV DIMESKA, Viktorija
АНЕТА SVETIEVA (Во) I. Uluslara-
rиси Istanbul Çağdaş Sanat Sergileri.
! International Istanbul Contemporary
Art Exhibitions (каталог) izd. Istan-
bul, Istanbul Kültür ve Sanat Vakfı
/ Istanbul Foundation for Culture and
Arts, 1987
DESPOTOVIĆ, Jovan
(ПРЕДГОВОР. Во) VII. Budapesti
Nemzetközi Képzőművészeti Kiállítás. 7th
International Small Sculpture Exhi-
bition of Budapesti (Каталог) izd. Buda-
pest,
Műcsarnok / Palace of Exhibitions,

1987

1988
KALAJIĆ, Dragoš
NEOARHAICNE FIGURE ANETE
SVETIEVE (Во) Aneta Svetieva (ка-
талог) izd. Varaždin, Galerija Sebas-
tian, 1988
М. К.
NEOARHAICNE SKULPTURE ANETE
SVETIEVE. Galerija Sebastian
Varaždinske vjesti, Varaždin, 23. VI

1988

DESPOTOVIĆ, Jovan
(ПРЕДГОВОР. Во) Aneta Svetieva. Iz-
ložba skulptura (Каталог од излож-
бата во Галерија Себастијан, Белград)
izd. Dubrovnik, Atlas, Putnička agen-
cija. JUR Sebastian, 1988

на насловна страна:
сина капачка, 1987
plava kupačica

издавач:
музеј на современата уметност, скопје
одговорен уредник:
слободанка парлиќ баришиќ
организација на изложбата, предговор,
каталог, превод на српскохрватски:
викторија васев димеска
библиографија:
лилјана неделковска димитровска
фотографии:
марин димески димес и благоја дрнков (кат. бр. 19, 20)
превод на англиски (предговор): филип корженски
ликовно обликување:
стефан георгиевски
печат:
г. з. „гоце делчев“, скопје
тираж: 500

publisher:
museum of contemporary art, skopje
editor-in-chief:
slobodanka parlić barišić
organization of the exhibition, preface,
catalogue data and translated in serbocroatian:
viktorija vasev dimeska
bibliography:
liljana nedelkowska dimitrovska
photographs:
marin dimeski dimes and blagoja drnkov (catal. nr 19, 20)
translated into english (preface): filip korženski
lay out:
stefan georgievski
printed by: g. z. „goce delčev“, skopje
500 copies

